advokatnævnet

DATO: 27.06.2017 **Sagsnr.2015-4770**

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har Retten i [bynavn] klaget over [indklagede], [bynavn].

Klagens tema:

Retten i [bynavn] har klaget over, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at have misbrugt sit hverv som forsvarer for [X].

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 17. december 2015.

Sagsfremstilling:

[X] blev anholdt den 25. februar 2015 som led i en større politiaktion, og sammen med en række formodede medgerningsmænd blev han den 26. februar 2015 fremstillet i grundlovsforhør ved Retten i [bynavn], sigtet for menneskesmugling og omfattende bedrageri. [X] blev varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, 2 og 3, og fængslingen blev løbende forlænget indtil afsagt dom.

Det er til sagen oplyst, at [X] var undergivet brev- og besøgskontrol i medfør af retsplejelovens §§ 771 og 772, indtil den 10. december 2015.

[X] var under grundlovsforhøret repræsenteret af beneficeret advokat [A].

På baggrund af et brev af 9. marts 2015 fra Arresthuset i [bynavn], hvoraf fremgik, at [X] ønskede [indklagede] beskikket som forsvarer, tilbagekaldte Retten i [bynavn] den 11. marts 2015 beskikkelsen af advokat [A] og beskikkede i stedet [indklagede] med rejseforbehold.

Ifølge udskrift af retsbogen af 17. april 2015 fra Retten i [bynavn] vedrørende fristforlængelse, udtalte [X] bl.a. følgende omkring omstændighederne for sin varetægtsfængsling:

*"**[X]** forklarer, at han er isoleret 24 timer i døgnet. Det har nu varet i 7 uger. Han kan ikke se solen fra sin celle. Han har ingen [landsmænd] at tale med. Han har dårligt helbred, idet han er blevet hjerteopereret 2 gange, og har haft et hjerteanfald. Han har først nu kunnet tale med sin datter under transporten fra fængslet. Han har ikke mulighed for fællesskab med andre, som han kan tale med i [bynavn] Arrest. Han har endnu ikke fået de 1.000 kr., som hans advokat har indsat på hans konto."*

Der var retsmøde den 29. april 2015 om forhåndsberammelse af hovedforhandlingen, i hvilken forbindelse det stod klart, at [indklagede] alene kunne give møde på 28 ud af de 50 foreslåede retsdage. Retten i [bynavn] fastsatte på den baggrund en frist til den 6. maj 2015 til for [indklagede] at meddele retten, hvorvidt han kunne give møde på de dage, hvortil sagen var berammet, idet retten bemærkede, at han i tilfælde af benægtende svar måtte være indstillet på, at beskikkelsen ville blive tilbagekaldt. Af retsbogsudskriften fra retsmødet fremgår bl.a. følgende:

"Anklager […] oplyste, at anklagemyndigheden ser en interessekonflikt mellem [X] og [Y]. [Indklagede] er beskikket for begge de sigtede. [Y] er også sigtet i det såkaldte "[…]", men under sagen, som behandles under jr. […]. Efterforskningen tyder på, at sigtede [Y] i realiteten er "bagmand" i forhold til [X].[…].

[Indklagede] tilkendegav, at i og med, at anklagemyndigheden har valgt at opdele sagerne vedrørende [X] og [Y], så er der ikke nogen interessekonflikt, jf. således også de såkaldte "Pusherstreet-sager", som har været behandlet i [Byret].

Dommeren foreslog, at man afventede endelig stillingtagen til, hvorvidt evt. interessekonflikter mellem [Y] og [X], er til hinder for, at [indklagede] kan fortsætte som forsvarer for [X], indtil drøftelserne om forhåndsberammelse af sagen er tilendebragt. […]".

Ved brev af 6. maj 2015 til Retten i [bynavn] skrev [indklagede] bl.a. følgende:

"Herved retter jeg henvendelse som beskikket forsvarer for [X].

Det kan oplyses, at min klient ønsker at fortsætte med advokat [B] fra samme kontor som undertegnede.

Imidlertid er politiet interesseret i at afhøre min klient, ligesom min klient også selv ønsker at blive afhørt af politiet.

Jeg vedlægger i den forbindelse mailkorrespondance af g.d. mellem politiet og undertegnede.

En ombeskikkelse nu vil udsætte en afhøring af min klient i en længere periode, idet en ny advokat på sagen skal have tid og mulighed for at gennemgå en særdeles omfattende sagsmateriale, hvor en stor del heraf omhandler min klient. Dette vil kunne udskyde en afhøring ganske mange uger, idet en afhøring vil kræve kendskab til sagens omfattende materiale og mange timers drøftelser med klienten, der efter politiets opfattelse synes at være en central person i den såkaldte celle 1.

Jeg foreslår derfor, at jeg fortsætter som [X'] beskikkede forsvarer, idet jeg

formoder, at afhøringerne af min klient vil kunne gennemføres indenfor den nærmeste fremtid."

Anklagemyndigheden protesterede imod anmodningen om ombeskikkelse med henvisning til den mulige interessekonflikt, og ved e-mail af 7. maj 2015 bad Retten i [bynavn] om advokat [B's] eventuelle bemærkninger hertil. Retten i [bynavn] bad på samme vis om [indklagede]s bemærkninger, i hvilken forbindelse [indklagede] tilkendegav, at han agtede at udtræde af sagen for [Y], såfremt retten måtte nå frem til, at der var interessekonflikt i relation til hans klienter.

Advokat [B] anførte ved e-mail af 8. maj 2015 som svar på Retten i [bynavns] henvendelse bl.a. følgende:

"Det fremgår af det fremsendte fra advokat [C] og [indklagede], at der er enighed om, at undertegnede kan fortsætte som forsvarer for [X], og at de pågældende advokater udtræder af sagen i tilfælde af, at retten finder der foreligger inhabilitet."

Ved kendelse af 8. maj 2015 bestemte Retten i [bynavn], at advokat [B] ikke kunne beskikkes som forsvarer for [X]. Retten lagde herved særligt vægt på, at [indklagede] var beskikket forsvarer for [X'] medsigtede, [Y], og at det ikke kunne afvises, at de to sigtede havde modstridende interesser, jf. retsplejelovens § 734, stk. 2. Retten udtalte endvidere, at retten snarest ville tage stilling til spørgsmålet om afbeskikkelsen af [indklagede], jf. retsplejelovens § 733, stk. 2.

Advokat [B] kærede ovennævnte kendelse til [Landsretten] med påstand om hjemvisning til fornyet behandling.

Ved kendelse af 13. maj 2015 tilbagekaldte Retten i [bynavn] beskikkelsen af [indklagede] som forsvarer for [X]. Af udskrift af retsbogen fremgår bl.a. følgende:

"[Indklagede] v/advokat [D] var mødt som beskikket forsvarer for [X].

[…]

Dommeren forespurgte herefter [X], hvilken advokat han ønskede beskikket som forsvarer fremadrettet. [X] tilkendegav, at han ikke kunne forstå, hvorfor han i så fald ikke kunne fortsætte med den forsvarer, advokat [A], som repræsenterede ham i grundlovsforhøret.

Advokat [A] bemærkede, at interessekonflikt var til hinder for, at hun kunne genbeskikkes som forsvarer. [X] tilkendegav herefter, at han slet ikke ønskede at være repræsenteret af advokat, og at retten blot kunne dømme ham in absentia. Dommeren vejledte [X] om, at det følger af retsplejelovens bestemmelser, at når en sigtet er varetægtsfængslet, så skal der beskikkes den sigtede en forsvarer, jf. retsplejelovens § 731. [X] tilkendegav, at sagen burde udsættes i 2-3 måneder med henblik på, at [indklagede] har tid til at påtage sig denne sag. Han er ikke interesseret i at få beskikket en af statens advokater. Han gentog afslutningsvis synspunktet om, at [indklagede] burde vælge ham som klient fremfor at vælge [Y] som klient.

Dommeren meddelte [X], at retten nu vil tage hånd om beskikkelsen af ny forsvarer for [X]. Ny forsvarer skal kunne give møde på de 50 berammede retsdage. Dommeren bemærkede, at [X] herefter ikke kan forvente, at evt. fornyet anmodning om ombeskikkelse til ny forsvarer vil blive imødekommet."

[Indklagede] har oplyst, at han den 15. maj 2015 via fængselspersonalet modtog et opkald fra [X], og at han på den baggrund satte en telefonkonference op med [X] i arresten, i hvilken forbindelse situationen omkring forsvarervalg blev drøftet. Under samtalen virkede [X] meget oprørt, nærmest suicidal, og [indklagede] indvilligede i efter ønske fra [X] at afholde et personligt møde.

[Indklagede] foretog ved advokatfuldmægtig [E] et besøg i arresten hos [X] den 16. maj 2015.

Ved e-mail af 18. maj 2015 til Retten i [bynavn] skrev [indklagede] følgende:

"Under henvisning til retsbog af 13. maj 2015 kan det oplyses, at [X] ønsker advokat [F] som ny forsvarer i sagen."

På baggrund af ovennævnte e-mail beskikkede Retten i [bynavn] den 18. maj 2015 advokat [F] som forsvarer for [X].

Retten i [bynavn] anmodede ved e-mail af 19. maj 2015 advokat [F] om at indsende en underskrevet erklæring fra [X] om, at han ønskede at være repræsenteret af ham under sagen.

Ifølge udskrift af [Landsretten]s retsbog af 22. maj 2015 fandt landsretten, at der under de foreliggende omstændigheder ikke var grundlag for at bestemme, at advokat [B] ikke kunne beskikkes som ny forsvarer for [X], og Retten i [bynavns] kendelse herom af 8. maj 2015 blev på denne baggrund ophævet, og sagen blev hjemvist til fornyet behandling.

Retten i [bynavn] bad ved e-mail af 22. maj 2015 advokat [B] om at tilkendegive, hvorvidt han ønskede videre foretaget i anledning af [Landsretten]s kendelse.

Ved brev af 27. maj 2015 til Retten i [bynavn] fastholdt advokat [B] sin anmodning om at blive beskikket som forsvarer for [X], idet han bl.a. gjorde gældende, at der ikke forelå interessekonflikt mellem [X] og [Y].

Ved e-mail af 28. maj 2015 til Retten i [bynavn] meddelte [indklagede], at han ikke længere var indstillet på at udtræde som forsvarer for [Y], og at han således fastholdt sin beskikkelse for denne.

Ved e-mail af 29. maj 2015 til Retten i [bynavn] anførte advokat [F] bl.a. følgende,

idet han vedlagde en underskrevet erklæring af 22. maj 2015 fra [X], jf. ovennævnte e-mail af 19. maj 2015 fra Retten i [bynavn]:

"I fredags kørte jeg til arresten i [bynavn] og tog sammen med en tolk en drøftelse med min klient jf. begæringen herom fra retten i [bynavn]. Han har jo stadig et grundlæggende ønske om, at få [indklagede] beskikket som advokat, hvilket han dog er blevet bibragt en forståelse af, næppe kan lade sig gøre.

I det omfang, der ikke statueres modstående interesser i sagen, vil han subsidiært gerne have [B] beskikket.

Under mit møde med ham, lod jeg ham forstå, at det var nødvendigt, at han tog stilling til, hvilken advokat han ville have, såfremt det principale eller subsidiære ønske ikke kunne imødekommes på baggrund af interessekonflikt i sagen.

Han oplyste, at han i så fald ønsker mig beskikket. Han underskrev erklæring herom – jf. vedlagte kopi.

Efter at have modtaget rettens skrivelse af 27. ds. valgte jeg i dag at afholde telefonmøde med min klient og tolk, med henblik på at eliminere enhver tvivl om min klients ønsker. Han har således i dag bekræftet sine ønsker som ovenfor angivet."

Retten i [bynavn] afsagde den 1. juni 2015 kendelse om, at advokat [B] ikke kunne beskikkes som advokat for [X], idet retten lagde vægt på, at der fortsat ikke forelå oplysninger, der kunne understøtte, at [X] og [Y] ikke havde modstridende interesser.

Af udskrift af Retten i [bynavns] retsbog af 10. juni 2015, i hvilken forbindelse retten besluttede at forlænge varetægtsfængslingen for de sigtede, fremgår bl.a. følgende:

"Dommeren redegjorde overfor [X] for rettens kendelse af 1. juni 2015 om spørgsmålet om beskikkelse af advokat [B], herunder at retten ved afgørelsen har lagt til grund, at [X] ønskede at få beskikket advokat [F] som forsvarer, såfremt

retten fandt, at interessekonflikt var til hinder for beskikkelse af advokat [B], jf. advokat [F's] email af 29. maj 2015. Dommeren oplyste videre, at indholdet af advokat [F's] email var baggrunden for, at retsmødet, som var berammet til foretagelse den 1. juni 2015 kl. 8.30 blev aflyst.

[X] forklarede herefter, at han ikke har bedt om, at retsmødet sidste mandag blev aflyst. Han har i hele fængslingsforløbet "skiftet forsvarer som andre skifter sko", og sigtede har intet foretaget sig i forbindelse med de forskellige forsvarerskift. Sigtede ved ikke, hvad der foregår. På nuværende tidspunkt er sigtede repræsenteret af en advokat, som bor 400 kilometer væk fra [bynavn], og som har meddelt sigtede, at advokaten som følge deraf kun kan besøge sigtede 1 gang om måneden. Det finder sigtede utilfredsstillende og urimeligt. Sigtede har kun set advokat [F] to gange, og den ene gang var det meget kort. Sigtede har ikke på noget tidspunkt i fængslingsforløbet været repræsenteret af sin beskikkede forsvarer under retsmøderne om forlængelse af fængslingsfristerne – og det samme er tilfældet i dag. Den nuværende beskikkede forsvarer ved derfor heller ikke, hvad der er foregået under retsmødet i dag. Sigtede har manglet bistand fra en forsvarer i forløbet, både til drøftelse af sagen, men også i andre sammenhænge, og nævnte som et eksempel, at sigtede som følge af manglende bistand og samtale med forsvarer har oplevet, at sigtedes medfange – som sigtede deler celle med – fik foretaget blodprøve i stedet for sigtede selv. Den nuværende beskikkede forsvarer har sagt, at han først kan møde sigtede den 28. juni 2015, og sigtede ved ærlig talt ikke hvad der foregår. Sigtede har ikke ønsket alle disse advokatskift, og han ønsker kun, at han får en forsvarer, som kan bistå ham ved alle retsmøder og at forsvareren kan være med hele vejen igennem. Det er ikke hensigtsmæssigt at have en advokat, som er 500 km fra [bynavn]. Sigtede er fortsat heller ikke blevet afhørt af politiet. De eneste, som drager omsorg for sigtede, er politiets efterforskere, som sørger for, at sigtede får lejlighed til at ringe hjem til sin familie i [udland] ca. hver 3. uge.

Dommeren forespurgte herefter, om retten skal forstå sigtedes udtalelser således, at sigtede ønsker at få beskikket en ny forsvarer. Sigtede meddelte, at det var korrekt forstået. Sigtede ønskede en ny forsvarer beskikket, og han ønsker at retten finder en sådan."

Retten i [bynavn] tilbagekaldte den 10. juni 2015 beskikkelsen af advokat [F] og beskikkede i stedet advokat [G] som forsvarer for [X].

Den 11. juni 2015 kærede advokat [B] Retten i [bynavns] kendelse om, at han ikke kunne beskikkes som forsvarer for [X].

Ved brev af 15. juni 2015 til Retten i [bynavn] skrev advokat [G] bl.a. følgende, idet han vedlagde erklæring af 12. juni 2015 fra [X]:

"Til rettens orientering skal jeg følge af det noget usædvanlige forløb i relation til beskikkelse af forsvarer for [X], oplyse at jeg under besøget oplæste hans forklaring til retsbogen fra den 10. juni 2015, og [X] bekræftede indholdet samt at det var hans bestemte ønske at få en ny forsvarer.

Da der i forløbet har været en del forsvarere, der har anmodet om beskikkelse eller har været beskikket skal jeg præcisere, at [X] ligeledes bekræftede at han ikke ønsker at være repræsenteret af hverken advokat [A], [indklagede], advokat [F] eller advokat [B] eller andre, og at han ønskede, at jeg fremover var beskikket som hans forsvarer i sagen."

[Landsretten] afsagde kendelse i kæremålssagen den 25. juni 2015, idet landsretten stadfæstede Retten i [bynavns] kendelse om ikke at beskikke advokat [B] som forsvarer for [X].

Ved brev af 25. juni 2015 til Retten i [bynavn] anmodede advokat [B] om at blive beskikket som forsvarer for [Z], som er gift med [Y], idet han anførte, at [Z] havde anmodet ham om at bistå hende i forbindelse med et forestående retsmøde vedrørende beslaglæggelse af en række konfiskerede genstande.

Retten i [bynavn] beskikkede den 26. juni 2015 advokat [B] som forsvarer for [Z].

Advokat [H] skrev ved e-mail af 29. juni 2015 bl.a. følgende til Retten i [bynavn]:

"Jeg er blevet kontaktet af [Z], som er blevet indkaldt til et retsmøde ved Retten i [bynavn], den 3. juli 2015, kl. 9.30 i retssal 3.2.

Sagen omhandler godkendelse af og opretholdelse af en beslaglæggelse af kontanter, telefoner mm. Min klient ønsker min bistand vedrørende beslaglæggelsen, mod hvilken der fortsat er indsigelse.

[…]

Endelig anmoder jeg om, at blive beskikket som advokat for min klient under denne sag."

Af udskrift af retsbogen af 1. juli 2015 for Retten i [bynavn] fremgår bl.a. følgende:

"Retten har d.d. telefonisk kontaktet [H] kl. 07.55 og oplyst advokat [H] om den beskikkelse som fandt sted den 26. juni 2015, jf. retsbogen af 26. juni 2015, herunder at retsbogen af 26. juni 2015 med beskikkelse blev afsendt fra retten den 29. juni 2015. [H] har i den anledning d.d. kl. 08.00 telefonisk oplyst, at [Z] kontaktede ham forud for emailen af 29. juni 2015, og anmodede ham om at varetage hendes interesser under sagen. [Z] kontaktede ham også i går den 30. juni 2015 ca. kl. 18.00 pr. telefon, og forespurgte advokaten, om han havde hørt fra retten. [Z] har her til morgen oplyst overfor [H], at [Z] ikke har kontaktet advokat [B] i anledning af sagen.

Retten tilbagekaldte på den anførte baggrund beskikkelsen af advokat [B] og beskikkede i stedet advokat [H] som forsvarer for [Z]".

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Retten i [bynavn] har gjort gældende, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at have misbrugt sit hverv som beskikket forsvarer for [X].

Retten i [bynavn] har til støtte herfor særligt gjort gældende, at retten tilbagekaldte [indklagede]s beskikkelse som forsvarer for [X] den 13. maj 2015, men at [indklagede] ved advokatfuldmægtig [E] desuagtet aflagde [X] et besøg i arresten den 16. maj 2015.

Retten i [bynavn] har endvidere gjort gældende, at [indklagede] ved e-mail af 18. maj 2015, dvs. 5 dage efter, at [indklagede]s beskikkelse var tilbagekaldt og 2 dage efter arrestbesøget, anmodede retten om at foretage ombeskikkelse til advokat [F].

Retten i [bynavn] har endelig gjort gældende, at [indklagede] under retsmødet den 13. maj 2015 var repræsenteret ved advokat [D] fra samme kontor, og at denne ved retsmødets afslutning af dommer […] fik bekræftet, at [indklagede]s beskikkelse var tilbagekaldt.

Indklagede:

[Indklagede] har principalt påstået sagen afvist efter beskaffenheden, subsidiært frifindelse og har til støtte herfor særligt gjort gældende, at arrestbesøget hos [X] skete på et tidspunkt, hvor ingen anden forsvarer var beskikket for [X], og at han, indtil der blev beskikket en ny forsvarer, måtte være berettiget til fortsat at repræsentere [X]. Det bemærkes i den forbindelse, at afbeskikkelsen ifølge retsbogen alene skete med henvisning til, at [indklagede] ikke kunne møde på de af retten fastsatte datoer, og at afgørelsen blev truffet efter mundtlig forhandling i et retsmøde, hvor [indklagede] ikke selv var til stede. Dertil kommer, at [indklagede] på tidspunktet for arrestbesøget endnu ikke havde modtaget udskrift af retsbogen vedrørende afbeskikkelsen. Der henvises i øvrigt til nævnets afgørelse af 16. december 2013 vedrørende en sammenlignelig sag.

[Indklagede] har endvidere anført, at [X] var en presset mand, og at han på grund af det etablerede fortrolighedsforhold mellem dem forholdsvis ofte ringede til [indklagede] med en indtrængende bøn om, at han kunne fortsætte som forsvarer,

og han var desperat efter at få besøg i arresthuset.

Om baggrunden for, at han ved e-mail af 18. maj 2015 anmodede Retten i [bynavn] om at beskikke advokat [F] for [X] har [indklagede] forklaret, at han i forlængelse af rettens tilbagekaldelse af hans beskikkelse som forsvarer for [X] talte med [X], idet han forklarede denne, at han var nødsaget til at finde en anden advokat, idet hverken han selv eller en anden fra hans kontor kunne påtage sig sagen. [X] blev frustreret og ærgerlig herover og spurgte, om [indklagede] kunne anbefale en anden advokat. [Indklagede] foreslog advokat [F], hvilket [X] var indforstået med. Samtalen med [X] foregik i overværelse af en rumænsk tolk.

[Indklagede] har videre gjort gældende, at udtalelsen fra [X] under retsmødet den 10. juni 2015 om, at han intet har foretaget sig i forbindelse med de forskellige forsvarerskift, efter hans klare opfattelse udelukkende skyldes [X'] store frustration over det danske retssystem og det kæmpestore pres, der ligger i at skulle udtale sig i overværelse af ca. 11 andre sigtede, 7 forsvarere, en anklager, en dommer, en tolk samt en del fængselsbetjente og politibetjente. [X] har således følt sig som "den lille" i hele det store setup af personer, der må betragtes som autoriteter og i en situation, hvor en del er gået imod hans vilje, ligesom han grundet sin udenlandske baggrund mangler kendskab til det danske sprog og retssystem.

[Indklagede] har endelig gjort gældende, at Retten i [bynavn] med sin ageren i sagen synes at forfordele de forsvarere, der er beneficeret i retskredsen, hvorved det frie forsvarervalg udhules.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 7 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Advokatnævnet finder, at [indklagede] groft har handlet i strid med god advokatskik ved den 16. maj 2015 at foretage et arrestbesøg hos [X] på trods af, at Retten i [bynavn] den 13. maj 2015 tilbagekaldte beskikkelsen af [indklagede] som forsvarer for [X] og ved at have ageret i sagen på vegne af [X], jf. e-mail af 18. maj 2015 til Retten i [bynavn]. Den omstændighed, at der i perioden den 13. maj 2015 til 18. maj 2015 ikke var beskikket en forsvarer for [X], kan ikke føre til en ændret vurdering. Advokatnævnet har ved afgørelsen særligt lagt vægt på, at [X] på tidspunktet for arrestbesøget befandt sig i en yderst presset situation, og at det må anses for godtgjort, at [indklagede], der under retsmødet den 13. maj 2015 mødte ved advokat [D], på tidspunktet for arrestbesøget var orienteret om, at retten havde tilbagekaldt hans beskikkelse for [X].

Advokatnævnet finder på den baggrund, at [indklagede] groft har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1

Advokatnævnet pålægger som følge af det anførte og henset til, at [indklagede] ved kendelse af 28. november 2014 er pålagt en sanktion for tilsidesættelse af god advokatskik, [indklagede] en bøde på 40.000 kr. i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde til statskassen på 40.000 kr.

På nævnets vegne

Jon Stokholm